

รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 2*

ACADEMIC ADMINISTRATION MODEL TOWARDS BECOMING A
LEARNING ORGANIZATION FOR EDUCATIONAL INSTITUTIONS
UNDER THE OFFICE OF THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA,
SURAT THANI, AREA 2

มัชฌิมา ยงเยื้องคง¹, ญาณิศา บุญจิตร² และ พิชามณญ์ สุรีย์พรรณ³

Matchima Yongyueangkong¹, Yanisa Boonchit² and Pichamon Sureeyaphan³

¹สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

¹Under the jurisdiction of Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2

²⁻³สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

²⁻³Department of Educational Administration, Graduate School, Suratthani Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: 66052503015@student.sru.ac.th

วันที่รับบทความ : 26 กันยายน 2568; วันแก้ไขบทความ 6 ตุลาคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 8 ตุลาคม 2568

Received 26 September 2025; Revised 6 October 2025; Accepted 8 October 2025

Citation:

* มัชฌิมา ยงเยื้องคง, ญาณิศา บุญจิตร และ พิชามณญ์ สุรีย์พรรณ. (2568). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(6), 829-846.

Matchima Yongyueangkong, Yanisa Boonchit and Pichamon Sureeyaphan. (2025).

Academic Administration Model Towards Becoming A Learning Organization For Educational Institutions
Under The Office Of The Primary Educational Service Area, Surat Thani, Area 2.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 3(6), 829-846.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการจาก 123 โรงเรียน รวม 246 คน ได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน (Stratified Random Sampling) เครื่องมือคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 65 ข้อ ครอบคลุม 5 ด้านของการบริหารงานวิชาการและ 4 ด้านของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.80–1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบโดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบกับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ 48 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบที่พัฒนามี 4 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และเงื่อนไขความสำเร็จ และ 3) ผลการประเมินรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การบริหารงานวิชาการ, องค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

This research aimed to (1) study the current and desirable conditions of academic administration toward becoming a learning organization, (2) develop a model of academic administration toward becoming a learning organization,

and (3) evaluate the developed model for schools under the Office of Surat Thani Primary Educational Service Area 2. The study employed a research and development (R&D) design consisting of three steps. Step 1 The current and desirable conditions of academic administration toward becoming a learning organization were studied. The sample comprised 246 school administrators and academic heads from 123 schools selected through stratified random sampling based on school size. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire containing 65 items covering five aspects of academic administration and four aspects of learning organization development. The questionnaire's item-objective congruence (IOC) values ranged from 0.80 to 1.00, and the overall reliability (Cronbach's alpha) was 0.95. Step 2 The model was developed through interviews with seven experts using a semi-structured interview form validated for content accuracy by three specialists. Step 3 The developed model was evaluated by 48 school administrators and academic heads selected through purposive sampling. The evaluation instrument measured the model's appropriateness, feasibility, accuracy, and usefulness, with an overall reliability of 0.94.

Data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis. The findings revealed that (1) the current condition of academic administration was at a high level, while the desirable condition was at the highest level; (2) the developed model consisted of four components: principles, objectives, operational procedures, and success conditions; and (3) the overall evaluation of the model was at the highest level in all aspects.

Keywords: Environmental, social and governance disclosure, firm performance, mai.

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ เนื่องจากเป็นกลไกในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม สามารถนำศักยภาพที่มีไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2565) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กทุกคนอย่างน้อยสิบสองปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการเรียนรู้ที่หลากหลายและตลอดชีวิต (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจึงต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ไปจนถึงการนิเทศการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมคิด บางโม, 2562)

แนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยเน้นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร การแลกเปลี่ยนความรู้ และการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง (ปัญญา วิริยะศึกษา, 2565) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงผ่านการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้บุคลากรมีวิสัยทัศน์ร่วมเรียนรู้ตลอดเวลา และพัฒนาองค์กรให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ (นิสรา ใจซื่อ, 2564) สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่มุ่งให้หน่วยงานภาครัฐเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2546)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ผ่านการสร้างเครือข่าย การพัฒนาบุคลากร และการจัดการความรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2567) อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินคุณภาพด้านการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ยังอยู่ใน

ระดับ “พอใช้” (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2565) ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร และยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา โดยครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งการนิเทศการศึกษา (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษามีอิสระในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้

องค์กรแห่งการเรียนรู้หมายถึงองค์กรที่พัฒนาสมาชิกให้เรียนรู้และสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง (Senge, 1990) โดยมีองค์ประกอบสำคัญ เช่น การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้

ร่วมกัน การจัดการความรู้ และการพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Watkins & Marsick, 1997)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สิรดา สายมายา (2565) พบว่าการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

พรรณวิภา สมสะอาด (2564) ศึกษาการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียน พบว่าโมเดลที่พัฒนามีองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย และเงื่อนไขความสำเร็จ

เมธาวิ คำภูลา และวันทนา อมตาริยกุล (2564) ชี้ว่าสถานศึกษาที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีลักษณะของการมีวิสัยทัศน์ร่วมและการจัดการความรู้ที่ชัดเจน

Senge (1990) อธิบายว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องส่งเสริมการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) และการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

4. การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการและการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยการจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการจัดการความรู้ถือเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 178 แห่ง กำหนดผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 123 โรงเรียน

รวมทั้งสิ้น 246 คน ได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 65 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ครอบคลุม 5 ด้านของการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการนิเทศ การศึกษา และ 4 ด้านของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การจัดการความรู้ และการเรียนรู้ร่วมกัน เครื่องมือนี้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 และตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขออนุญาตเก็บข้อมูลโดยหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560) คือ 1.00–1.49 หมายถึง น้อยที่สุด, 1.50–2.49 หมายถึง น้อย, 2.50–3.49 หมายถึง ปานกลาง, 3.50–4.49 หมายถึง มาก, และ 4.50–5.00 หมายถึง มากที่สุด

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาและนักวิชาการผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ ความคิดเห็นต่อโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนา, ความเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบ, ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์ เครื่องมือนี้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบรายบุคคล โดยได้รับอนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลคำตอบเชิงลึกด้วยการบันทึกเสียงและจดบันทึกภาคสนาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมก่อนนำไปประเมิน

ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 24 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 48 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งแบบประเมินให้แก่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมคำชี้แจงและแบบตอบกลับทางเอกสาร โดยได้รับอนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ผลการประเมิน และแปลความหมายตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560)

ขอบเขตการวิจัย

ดำเนินการระหว่างเดือนมิถุนายน 2567 ถึงเมษายน 2568

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การบริหารงานวิชาการสู่ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.50	0.41	มาก	4.86	0.33	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.51	0.64	มาก	4.86	0.32	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.52	0.44	มาก	4.85	0.30	มากที่สุด
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.50	0.50	มาก	4.88	0.29	มากที่สุด
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.49	0.38	ปานกลาง	4.86	0.32	มากที่สุด
รวม	3.50	0.41	มาก	4.86	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$, S.D.= 0.44) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.64) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.51) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.50) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= 0.38) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็น

องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D.= 0.28) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.88$, S.D.= 0.29) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.86$, S.D.= 0.33) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.86$, S.D.= 0.32) และด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.86$, S.D.= 0.32) ตามลำดับ ส่วนด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.85$, S.D.= 0.30)

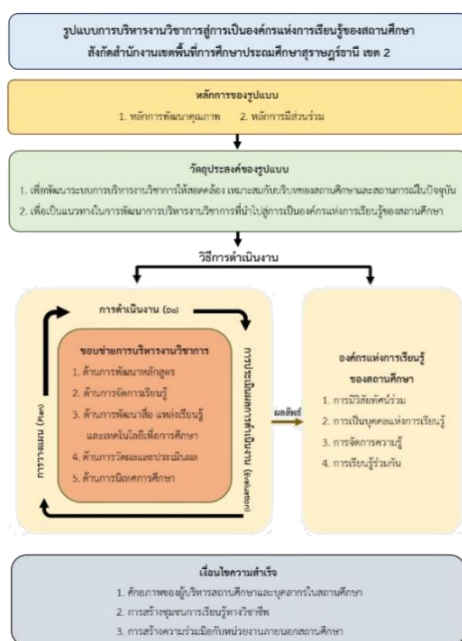
ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	3.51	0.60	มาก	4.87	0.32	มากที่สุด
2. ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	3.50	0.62	มาก	4.86	0.31	มากที่สุด
3. ด้านการจัดการความรู้	3.51	0.57	มาก	4.85	0.27	มากที่สุด
4. ด้านการเรียนรู้ร่วมกัน	3.50	0.54	มาก	4.84	0.28	มากที่สุด
รวม	3.50	0.53	มาก	4.85	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่าสภาพปัจจุบันของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.53) เมื่อพิจารณาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.60) และด้านการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.57) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด คือ ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.62) และด้านการเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.54) สภาพที่พึงประสงค์ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D.= 0.26) เมื่อพิจารณาการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 4.87$, S.D.= 0.32) รองลงมา คือ ด้านการเป็นบุคคลแห่งการ

เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.86$, S.D.= 0.31) ด้านการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.85$, S.D.= 0.27) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพ ที่พึงประสงค์ต่ำที่สุด คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.84$, S.D.= 0.28)

2. ผลการพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่ามีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ หลักการรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ วิธีการดำเนินงาน และเงื่อนไขความสำเร็จ สามารถแสดงได้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

จากภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ได้แก่ หลักการพัฒนาคุณภาพ และหลักการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่นำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 วิธีการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา

2) ผลลัพธ์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การจัดการความรู้ และการเรียนรู้ร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษา 2) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 3) การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ตารางที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความเป็นประโยชน์	4.76	0.32	มากที่สุด
ด้านความเป็นไปได้	4.73	0.32	มากที่สุด
ด้านความเหมาะสม	4.74	0.34	มากที่สุด
ด้านความถูกต้อง	4.75	0.34	มากที่สุด
รวม	4.75	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D.= 0.25) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.32) รองลงมา คือ ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.75$, S.D.= 0.34) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.74$, S.D.= 0.34) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุด คือ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.73$, S.D.= 0.34)

อภิปรายผล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีความเข้มแข็งในการดำเนินงานทางวิชาการ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวของสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นทักษะแห่งอนาคต เช่น การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สิริดา สายมายา, 2565 : 173) ผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (1990) ที่ระบุว่า “องค์กรแห่งการเรียนรู้” ต้องอาศัยการเรียนรู้เชิงระบบ (System Thinking) และการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์ของบุคลากร ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการวัดผลและประเมินผล แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังของผู้บริหารและหัวหน้างานวิชาการในการพัฒนาระบบการประเมินที่ยุติธรรม ชัดเจน และสามารถสะท้อนคุณภาพผู้เรียนได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานของพิทยา แหลมคม และวิเชียร รุ่งยืนยง (2567 : 147) ที่ชี้ว่าการประเมินผลอย่างเป็นระบบเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานวิชาการยุคใหม่ เพื่อใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ (Feedback for Learning Improvement)

ด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่าสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานในเชิงระบบ โดยเน้นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) และการเรียนรู้ร่วมกัน (Team Learning) ซึ่งเป็นแนวทางตามแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Peter Senge (1990) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เมธาวิ คำภูลา และวันทนา อมตารียกุล (2564 : 356) ที่พบว่าสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้มักส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการคิดและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีการดำเนินงาน และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ การได้รูปแบบที่มีองค์ประกอบชัดเจนนี้เป็นผลจากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารสถานศึกษา ซึ่งช่วยให้รูปแบบมีความเป็นระบบและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ (พรรณวิภา สมสะอาด, 2564 : 209)

นอกจากนี้ ผลการพัฒนารูปแบบยังสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารเชิงระบบ (Systems Approach) ของ Hoy & Miskel (2013) ที่มองว่า การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่าง “กระบวนการ – ผลผลิต – ปัจจัยแห่งความสำเร็จ” ซึ่งทั้งสามองค์ประกอบนี้ถูกบูรณาการไว้ในรูปแบบที่พัฒนาขึ้นอย่างสมดุล และยังสอดคล้องกับแนวทางการจัดการความรู้ของ Nonaka & Takeuchi (1995) ที่ชี้ว่าการบริหารที่นำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกันจำเป็นต้องสร้างวงจรการถ่ายโอนความรู้จากระดับปัจเจกสู่ระดับองค์กรอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่าผลการประเมินพบว่ารูปแบบที่พัฒนามีความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ “ด้านความเป็นประโยชน์” รองลงมาคือ “ด้านความถูกต้อง” “ความเหมาะสม” และ “ความเป็นไปได้” ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาได้จริง เพราะผ่านกระบวนการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และพัฒนามาบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์จากสนามจริง ผลนี้สอดคล้องกับงานของ อุทัย ไทยกรรณ์ (2562 : 99) ที่สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่ารูปแบบที่พัฒนามีความเป็นประโยชน์และเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด รวมทั้งตรงกับงานของ ญัฐ ใ้อัจินดา (2563 : 118) ที่พัฒนารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผลการประเมินด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสามารถอธิบายได้ตามแนวคิด “Transformational Leadership” ของ Bass & Avolio (1994) ที่มองว่าผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงองค์กร โดยการสร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมในทุกกระดับ นำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสามารถอธิบายได้ตามแนวคิด “Transformational Leadership” ของ Bass & Avolio (1994) ที่มองว่าผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงองค์กร โดยการสร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร

ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนามีส่วนร่วมในทุกระดับ นำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

โดยสรุป การวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า “การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพและการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร” เป็นหัวใจของการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยทั้ง 3 ระยะสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ (1) การดำเนินงานด้านวิชาการที่เป็นระบบ (2) การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ และ (3) การใช้เทคโนโลยีและการจัดการความรู้เป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (1990) และ Nonaka & Takeuchi (1995) ที่มองว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้จะเติบโตได้ด้วย “การเรียนรู้ร่วมกันและการจัดการความรู้” อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาพบว่ารูปแบบที่พัฒนามีความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้พัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันวางแผนการบริหารงานวิชาการ โดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน อีกทั้งควรส่งเสริมความร่วมมือ ความไว้วางใจ และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการดำเนินงานด้านการนิเทศไปใช้อย่างเร่งด่วน เนื่องจากมีข้อค้นพบว่าสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูและนักเรียนได้รู้ เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 4. ผู้บริหาร

สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการความรู้ ซึ่งช่วยให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการดำเนินงาน อีกทั้งเทคโนโลยีก็ยังสามารถเชื่อมโยงบุคลากรกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกและเพิ่มโอกาสในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ได้อีกด้วย **ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป** 1. ควรทำวิจัยเชิงประเมิณผล ที่นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไปใช้ เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากการนำไปปฏิบัติจริง และเป็นการยืนยันผลการนำรูปแบบไปใช้ได้อย่างมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น 2. การศึกษาในครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยเชิงลึกเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ แม้รูปแบบที่พัฒนาจะมีความชัดเจน แต่บริบทของแต่ละสถานศึกษามีความแตกต่างกัน จึงควรพิจารณาปัจจัยภายในและภายนอก เช่น ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อปรับใช้ให้เหมาะสมและส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ณัฐฐ์ โอจินดา. (2563). การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 15(2), 112–121.
- นิสร ใจชื่อ. (2564). การบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 18(3), 120–130.
- ปัญญา วิริยะศึกษา. (2565). การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 40(1), 1–10.
- พรณวิภา สมสะอาด. (2564). การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา*, 7(2), 205–213.
- พิทยา แหลมคม, และวิเชียร รุ้ยินยง. (2567). การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 42(1), 145–150.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2565). การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความยั่งยืนของประเทศ. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 51(2), 44–50.
- สมคิด บางโม. (2562). การบริหารจัดการการศึกษากับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 12(1), 33–40.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). *พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (2565). ใน *รายงานผลการดำเนินงานการประเมินคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2565*. สุราษฎร์ธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (2567). ใน *รายงานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2567–2571*. สุราษฎร์ธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.
- สิรดา สายมายา. (2565). การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้*, 3(3), 170–178.
- อุทัย ไทยกรณ์. (2562). การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*, 13(2), 95–105.
- เมธาวี คำภูลา, และวันทนา อมตาริยกุล. (2564). การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิจัยการบริหารการศึกษา*, 8(2), 350–360.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1994). *Improving organizational effectiveness through transformational leadership*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). *The knowledge-creating company: How Japanese companies create the dynamics of innovation*. New York: Oxford University Press.

Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. New York: Doubleday.

Watkins, K. E., & Marsick, V. J. (1997). *Dimensions of the learning organization*. Warwick, RI: Partners for the Learning Organization.